

مقدمه

سراهای محله از جمله اماکن عمومی است که امور فرهنگی، آموزشی و... در آن انجام می شود و دارای کارکرد اجتماعی بوده و امکان استفاده عموم مردم از این مکان ها میسر می باشد به طوریکه روزانه بسیاری از شهروندان در تمامی گروههای سنی (غالباً سنین پایین و کودکان) ساعاتی از طول شبانه روز را در این فضاهای عمومی می گذرانند. تأمین ایمنی و سلامت شهروندان در این فضاهای عمومی به دلیل اینکه در دسترس عام می باشند از اهمیت بالایی برخوردار است. در سراهای محله مخاطرات فراوانی از جمله آسانسورها، موتورخانه و... وجود دارد که می تواند زمینه ساز حوادث متعدد گردد. لذا ضروریست بالاترین کنترل های HSE در جهت ایمن سازی این تجهیزات مورد توجه قرار گیرد و نظارت ها و بازرسی های لازم در این خصوص صورت گیرد.

شرح حادثه

در یکی از روزهای تابستان حدود ساعت ۱۷:۳۰ یکی از شهروندان هنگام خروج از سرای محله از آسانسور استفاده می نماید. به دلیل نقص فنی موجود در آسانسور، کابین در بین طبقات توقف کرده ولی درب آن باز می شود. فرد بدون توجه به داخل آسانسور درب را باز می کند و وارد آن می شود که متأسفانه منجر به سقوط فرد در چاه آسانسور می شود. فرد مصدوم به کمک پرسنل آتش نشانی و اورژانس از چاه آسانسور خارج شده و به بیمارستان اعزام می گردد. بر اساس گزارش مراکز درمانی متأسفانه فرد از ناحیه کتف، ساق پا، لگن و سر دچار شکستگی و آسیب دیدگی می شود.

تجزیه و تحلیل حادثه

الف) علت مستقیم حادثه

سقوط فرد حادثه دیده در چاه آسانسور

ب) علل غیرمستقیم حادثه

- ۱- نقص فنی آسانسور و توقف آن در بین طبقات
- ۲- عدم توجه فرد حادثه دیده به نقص موجود در آسانسور

ج) علل زمینه ای حادثه

- ۱- عدم تهیه لیست سرمایه های منطقه (سرای های محله و ...)
- ۲- عدم انجام بازرسی های دوره ای از تجهیزات بحرانی به خصوص آسانسورها
- ۳- عدم آگاهی و دانش فنی ناظر پروژه از نقص های احتمالی آسانسور

د) علل ریشه ای حادثه

- ۱- عدم نهادینه سازی موثر مدیریت HSE پیمانکاران (عدم برخورداری پیمانکار از صلاحیت های HSE مورد نیاز)
- ۲- عدم شناسایی خطرات و ارزیابی و کنترل ریسک های ناشی از آن
- ۳- نظارت ضعیف و غیر اثربخش سرپرست انجام کار و ناظر حوزه اجرایی بر عملکرد پیمانکار

۴- عدم برگزاری آموزش های HSE مورد نیاز برای شهروندان

۵- عدم فرهنگ سازی HSE در سراهای محله

اقدامات کنترلی موجود

راهکارهای فنی پیشنهادی جهت پیشگیری از تکرار حادثه

۱- تهیه لیست سرمایه های بحرانی منطقه به خصوص آسانسورها

۲- انجام بازرسی های دوره ای از سرمایه های بحرانی در بازه زمانی مشخص

۳- نهادینه سازی نظام مدیریت HSE پیمانکاران به منظور حصول اطمینان از انجام ایمن فعالیت هایی که برون سپاری شده اند.

۴- آنالیز ایمنی مشاغل، شناسایی خطرات، ارزیابی ریسک ها و کنترل اثربخش آنها در کلیه فعالیتها و عملیات کاری

۵- تقویت سیستم های نظارتی و طرح ریزی و اجرای برنامه های بازرسی هدفمند جهت شناسایی انواع خطرات

۶- برگزاری آموزش های نظری و کارگاههای آموزشی کاربردی و مستمر در سراهای محله

۷- فرهنگ سازی HSE در سراهای محله

۸- درس آموزی از حوادث و به اشتراک گذاری تجربیات حاصل از آن با هدف پیش گیری از وقوع حوادث مشابه

درس حادثه

خطرات فراوانی در سراهای محله همواره در کمین شهروندان به ویژه گروههای آسیب پذیر نظیر خردسالان و کودکان می باشند که در نگاه اول ممکن است چندان مهم و با اهمیت به نظر نرسد ولی پتانسیل ایجاد حوادث ناگوار را به همراه دارند. لذا ضروری است اینگونه اماکن عمومی همواره جزء فضاهای حیاتی و بحرانی در حوزه HSE در نظر گرفته شده و بالاترین استانداردهای ایمنی و بهداشتی برای آنها تأمین گردد و با برقراری سیستم های بازرسی و نظارتی مستمر و اثربخش از کلیه تجهیزات موجود در این اماکن به خصوص آسانسورها، همواره از رعایت استانداردهای مذکور اطمینان حاصل نمود.